

VÍŘI
HOLUB

ilustroval
JURAJ MARTIŠKA

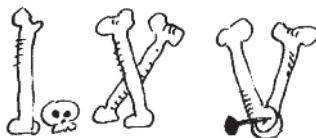

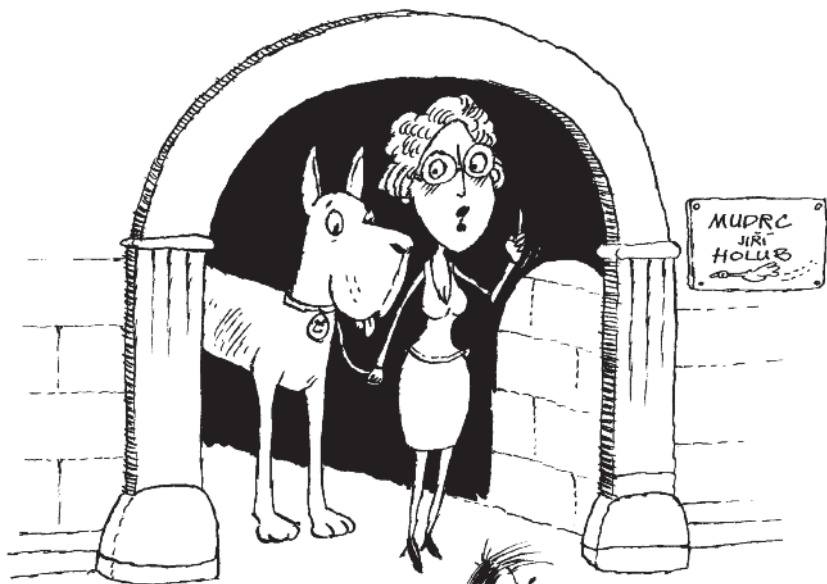
CO
KOLKO
VÁŽI
MATILDA

Dielo vzniklo s finančnou podporou Literárneho fondu.

Jiří Holub

Kolko váži Matilda

VÍRÍ HOLUB:

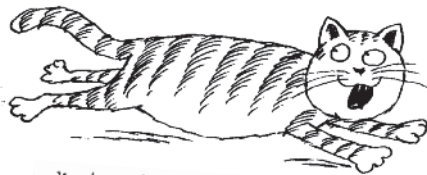

KOLKO

VÁŽI

MATILDA

ilustroval JURAN MARTIŠKA

Slovak edition © Perfekt 2013
Text © Jiří Holub
Slovak translation © Marta Hlušíková
Illustrations © Juraj Martiška
Design © Juraj Martiška, 2013

Kniha vyšla s finančnou podporou Ministerstva kultúry SR.

Koľko váži Matilda

Autor: Jiří Holub
Z českého originálu Kolik váží Matylda
preložila: Marta Hlušíková

Ilustrácie: Juraj Martiška
Editorka: Magdaléna Gocníková
Jazyková redaktorka: Zuzana Vrábelová
Grafická úprava: Juraj Martiška

Vydal Perfekt, a. s., Karpatská 7, 811 05 Bratislava,
ako svoju 648. publikáciu.
Rok vydania 2013
Prvé vydanie

Tlač: FINIDR, s. r. o., Český Těšín

ISBN 978-80-8046-615-2

www.perfekt.sk

I.

Slniečko zasa svieti ako šibnuté, holuby pijú vodu zo studne na našom námestí a na tej studni sedím ja s Hermínou, kývame nohami a lížeme tú najlepšiu zmrzku, čo sme si kúpili u starého Bôčika.

Hermína si už dáva kornútik a tie holuby majú naň asi tiež chuť, pretože sa tu okolo nej pletú a robia také to vrkú, vrkú. Ja mám holuby rád. Sú celé popolavé a stále majú okolo seba hrbu kamarátov.

Zrazu sa na mňa Hermína pozrie, oblizne si prst, kde má trošku zmrzky, a spýta sa: „Ty, Otruba, koľko asi môže vážiť Matilda?“

Ja sa na ňu najprv škaredo pozriem, lebo nemám rád, keď mi hovorí Otruba a pritom vie, že sa volám Karči. Najmä sa mi to nepáči odvtedy, čo viem, čo je to otruba.

Už v druhej triede na mňa Hermína vymyslela takú dosť sprostú básničku, že:

**Keď som bola u Otrubu,
rozbila som si tam hubu,
psi sa na mňa vrhli
a potom si zdrhli.**

Alebo tak nejako. Ako hovorím, sprostá básnička.

A s tým priezviskom – vraj to znamená nejaký zvyšok niečoho, čo sa sype kravám. Hovorila to Janáčková a to je učka, tak to asi bude pravda.

Ináč mám ale Hermínu fakt rád. Ona sa so mnou kamaráti, ale v lavici sedí s Leontínou Čučoriedkovou, lebo by bolo hlúpe, keby sme sedeli spolu.

Chlapec totiž sedí s babou iba vtedy, keď vyrušuje. To nie je výmysel, u nás v tretej triede je to fakt. Keď učka vidí, že niekto robí kraviny, vyťahá ho za ucho a posadí k babe. Teda, keď je to chlapec.

Ale naspäť k tej Matilde. Ako som sa na Hermínu najprv pozrel naštvane za toho Otrubu, tak potom som sa pozrel zasa srandovne. Skoro som sa tým kornútikom od zmrzliny zadusil. Ty brďo! Koľko vraj váži Matilda. To je teda dobré!

Vy vlastne Matildu nepoznáte, tak ani nemôžete vedieť, že toto je teda fakt husté.

Matilda je strašne tlstá. A k tomu sa ešte volá Tučná ako ten spevák, ktorý spieval pesničku o syroch a už je mŕtvy.

No a táto Matilda sedí u nás v škole. Nie je to úplná spolužiačka, ona totiž nie je iba tlstá, ale aj stará. A zlá. Predstavte si, že ona aj mláti deti. Úplne bez dôvodu. Ona napríklad ráno príde pred školu a tam stojí nejaký chalan, čo sa na ňu hlúpo pozrie. Tá megera mu treskne takú, že chalan preletí cez zábradlie! Alebo raz skoro zabila babu zo šestky len preto, že jej nedala prednosť vo dverách. Chápete to? Tá baba musí byť nebezpečný šibnutý blázon, ináč neviem. Ona už chodí do sedmičky. Nohy má také veľké ako stromy. Raz sme boli na školskom výlete v Šúrskom pralese a tam také tlsté stromy práve boli.

Nad tými nohami má veľký zadok a potom hlavu. Áno, a tiež veľké brucho. Keď ide ráno do školy, úplne duní chodník.

Chalani zo šestky jej hovoria Maskodont, ale tajne, pretože nahlas by ich to mohlo stáť úraz sánok. Netuším síce úplne, čo slovo Maskodont znamená, ale určite je to vtipné, pretože sa vždy smejú a hovoria – a teraz to slovo musím napísať, hoci by mi zaň doma určite vynadali. Hovoria: „Ty

kokso! Videl si dnes Maskodonta? Keď ti tá jednu bachne, tak ti zlomí sánky!“ alebo tak nejako.

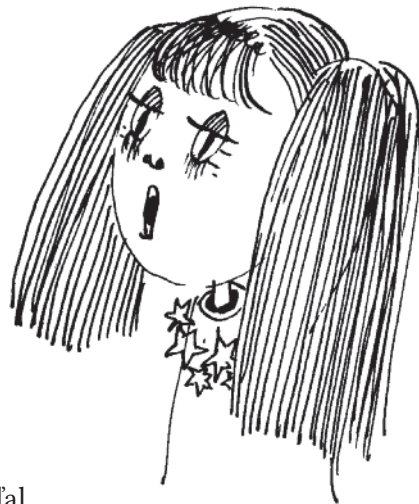
Už sa teším do šestky, tiež budem môcť hovoriť Ty kokso! A to aj dievčatám.

Tak práve túto Matildu Hermína myslela, keď jedla zmrzlinu.

Premýšľal som o tom ešte aj vtedy, keď mi povedala „čauko!“ a išla domov, do toho pekného domu na námestí, čo v ňom býva.

Ja som sa šuchtal do nášho paneláka a premýšľal som, ako to všetko urobiť. Hermína je fakt najlepšia kamoška, tak kvôli nej tú Matildu nejako odvážim. Ale budem si musieť dávať dobrý pozor, ono pochytiť sa s Matildou je fakt veľmi nebezpečné.

Nerád by som dopadol ako tá baba, čo ju Matilda zamkla na záchode a zvrchu ju celú obľiala. A to nie je všetko – tie záchody totiž boli chalanské! Ako hovorím, budem musieť byť opatrný, veru hej.

II.

Pred panelákom sedela na prašiaku Halušková. „Čau,“ povedala. „Už si to počul?“

Pokrútil som hlavou, lebo jediné, čo som počul, bola ona.

„Kardinálová zo siedmeho to zabalila!“

„Čo zabalila?“ chcel som vedieť.

Kardinálová bola hrozne stará pani, ktorá bývala až hore a smrdela od

cigariet. Celá sa stále triasla a šklbalo jej ľavým ramenom, keď si išla po lanšmít. Ona ani nič iného nekupovala. Zaujímalo by ma, ako mohla niečo zabaliť, keď ju tá ruka neposlúchala.

„Akože zgegla, kokso!“ povedala mi Halušková, keď som sa jej na to spýtal.

Ona je však staršia, takže už môže hovoriť kokso. Ty brďo! Až teraz mi došlo, že Halušková hovorí o smrti. Musel som sa posadiť tiež. Tak ona je mŕtva! To je teda vec. To budú zajtra čumieť, keď im v škole poviem, že som videl mŕtvolu!

Ja viem, že som nič nevidel, ale uznajte. Človek v mojom veku musí občas povedať nejakú tú lož, aby získal trochu lepšie postavenie. V škole mám na starosti iba šatňu a to nič neznamená. Keby som bol desiatár alebo tak nejako, tak by som vôbec nemusel klamať. Ale takto – chápete to, dúfam.

„Tak ja už musím, čau!“ povedal som Haluškovej, ale tá už aj tak striehla na niekoho, kto to o Kardinálovej ešte nevie.

Privolal som výťah a hľadal som šnúрку s kľúčmi od nášho bytu. Úplne som zabudol na Matildu aj na tú štvorku, čo mi dala učka na teláku, lebo som sa síce vyšplhal, ale nezošplhal som sa až dole, pretože som sa bál. Držal som sa tyče a učka na mňa hulákala, aby som zliezol, až nakoniec musela volať školníka a ten ma zoštuchol zmetákom.

Vystúpil som z výťahu u nás na treťom poschodí. Blikala tam žiarivka, ale vždy to tu krásne voňalo, nie ako na iných poschodiach. Mamina už bola doma.

„No kde si, prosím ťa,“ povedala mi. „Ten obed máš už úplne studený!“ Dal som jej pusu a ukázal som jej tú štvorku v žakuli a povedal jej, že za to nemôžem, že to bolo fakt vysoko a že som sa fakt bál. Hlavne toho školníka

s tým zmetákom. Mamina sa snažila tváriť vážne, ale mykalo jej kútikom úst – a to ja už vždy poznám, že sa nemusím báť.

„Zabudneme na to,“ povedala mi. „Nejako si to opravíš a ockovi to ani nemusíme hovoriť!“

Hrozne sa mi uľavilo a hneď som jej dal ešte jednu pusu. Moja mama je totiž úplne najvýbornejší človek na svete. Ona ma má fakt rada, ako keby som bol naozaj jej, a to ja nie som, pretože bocian ma priniesol úplne inej mame, ale tá ma asi nechcela. Tak si ma zobrala táto mama a teraz som náš. Už tri roky. Mám aj segru, ale tá je staršia a chorá. Má nejakú pupertu a prejavuje sa to tak, že buď narieka, alebo sa zasa stále smeje a nemôže sa rozhodnúť, čo si oblečie. Nešťastné dievča, takto by som dopadnúť nechcel. Vždy, keď ju to chytí, treskne dverami a hučí. Ocko sa pozrie na mamu a povie: „Už má zasa záchvat, naša pupertiačka!“

Tak je to s mojou chorou sestrou. Preto som na ňu stále dobrý a ona na mňa vlastne tiež, teda keď nemá záchvat.

Mňa si asi naši z decáku vzali preto, aby aj oni doma mali nejaké zdravé dieťa.

Táto rodina je totiž celá trochu šibnutá, viete? Oni sú akože chvíľku normálni, ale potom raz prídu domov a mama lieta po byte, má na hlave indiánsku parochňu aj s perom a ocko ju naháňa pomaľovaný indiánskymi farbami a vykrikuje za ňou také to uá uá uá, no a keď ma zbadajú, ako stojím vyplašený vo dverách a zízam na nich, tak sú zrazu zasa obyčajní ľudia. Myslím si, že to nie je úplne normálne. Nespomínam si, že by to niekedy robila moja skutočná mama.

Zaujímavé je, že si tú svoju pravú mamu vlastne vôbec nepamätám. A mal by som si, pretože mi urobila na ruke také tie kolieska, keď si vraj

o mňa zahášala cigarety.

Ale fakt neviem. Na nič si nespomínam. Iba na decák, na tety a na malého Ludka Bledyho, ktorý sa stále pocikával a zdvíhal pritom nohu ako nejaký pes. Hovorili, že ho asi pes aj vydojčil alebo tak nejako. Nevieť presne, čo to znamená, ale Ludko sa mi zdal šibnutý. Jedlo nejedol rukami, ale lízal ho z misky, a nespál v posteli, ale na pokrkvanej deke na verande, kde si ju vždy doniesol. Jednoducho šibnutý.

Keď niekedy nemôžem spať, vlezím k mamičke a ockovi do postele a pýtam sa, prečo si vzali z decáku práve mňa a nie napríklad Ludka Bledyho. Ocko si vždy vymyslí nejaký ten príbeh, ako napríklad že im ku mne ponúkli ešte nejakú prémii, alebo že iné deti tam boli fakt hlúpe, iba ja som bol už na pohľad iný. Také tie rečičky, ale ja z nich mám vždy veľkú radosť. To sa potom nafúknem ako žaba a som hrozne pyšný, oni mi potom dajú obidvaja pusu a keď zaspím, tak ma odnesú do mojej postele. Aspoň si to myslím, pretože ráno sa prebudím tam.

Zjedol som teda to ohriate jedlo, španielsky vtáčik s knedľou, a potom som si šiel robiť úlohu. Bola z matiky a tú ja fakt neviem. Počítam veľmi pomaly, ale ocko mi pomáha, a tak mi to už ide trochu lepšie. Opakoval som si malú násobilku, trápil som sa s ňou, keď mi do hlavy prišla zasa tá myšlienka na Matildu Tučnú. Úplne mi upchala mozgové závity. Poznáte to, keď vám niečo vlezie do hlavy a vy si hovoríte, že musíte myslieť na niečo iné, ale nejde to? Tak to sa mi práve teraz deje.

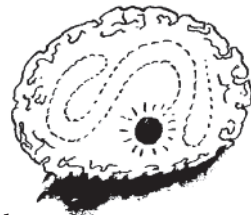
O chvíľu prišla mama a sadla si ku mne. „Tak čo, už to máš?“ spýtala sa, ale musela sama vidieť, že ešte nie.

„Mami, ako sa dá odvážiť niečo strašne tučné?“

Mama sa na mňa pozrela a zasa jej pomykalo kútikom. Trochu ma to našťvalo, pretože toto bola fakt dôležitá otázka.

„Myslíš napríklad niečo – ako slon?“ spýtala sa a ja som prikývol, pretože tak som to vlastne myslel.

Rozprávala mi, že keby sme bývali napríklad v Afrike, vykopali by sme veľkú jamu a slona do nej chytili a potom ho ťahali von a podľa toho, koľko ľudí by ho ťahalo, tolko by vážil. Veľmi som tomu nerozumel, tak mi to nakreslila, napríklad, keby toho slona z jamy vytiahlo desať ľudí, tak by si Afričania povedali, aha, ten slon bol ťažký ako desať ľudí. To sa mi veľmi páčilo, ale takto to s Matildou asi nepôjde. Potom mi ešte povedala, že pre kravy majú pri kravíne takú veľkú váhu, kam sa vojde celá krava. Potom sa začala chichotať a keď som sa spýtal, čo má akože byť, tak mi začala hovoriť, že si spomenula, ako raz s ockom a babičkou skúšali, či aj slovenský býk bude

rozzúrený, keď mu zamávajú pred očami červenou šatkou, ako to robia v tej cudzej zemi, kde sa ľudia na to ešte aj pozerajú a príšerne pri tom vyrevujú a potom kravu zapichnú a je koniec. Tomu pánovi, čo tú kravu bodne, sa hovorí torádor alebo tak nejako. No a mama hovorila, že ten býk sa zrazu rozbehol a všetci traja museli poskákať do rybníka, ináč by ich vraj zabil. Chápete to? Div ich nezamorduje zúrivý býk a mama sa tomu ešte chechoce. Radšej si budem dávať pozor, až s nimi zasa niekam pôjdem.

Kým som večer zaspal, premýšľal som o tom, ako to všetko vymyslím a ako tú bláznivú Matildu nejako ľstivo odvážim.

III.

Keď som sa ráno prebudil, bol piatok. To ja vždy poznám, pretože malý Peťo Vozár chodí o siedmej so svojou mamou na lokopédiu.

Býva hneď pod nami a už od pol siedmej hrozne kričí, že tam nechce ísť. Znie to asi takto: „Mha-mič-ka, uá tam ne-pôj-dem, plo-shím, plo-shím!“

Ten chalan hovorí fakt hlúpo.

Lokopédia je nejaká pani, čo tieto divné deti učí hovoriť, aby mohli ísť do obchodu a pani predavačka im rozumela. Akože prídu a normálka by povedali „he háhlo“, a to je jasné, že pani z obchodu nevie, čo chcú. Ale takto prídu od pani Lokopédie a povedia „kcem málo“ a to je už lepšie. Vraj. Ja tomu teda veľmi nerozumiem, ale takto akosi mi to hovorila moja segra.

O siedmej, keď sa u Vozárovcov zabuchli dvere, som aj ja konečne vyliezol z postele a išiel som sa naraňajkovať. Myslel som iba na to, aké to bude hrozné, keď zasa nebude svetlo a a nebudem si môcť ráno rozlepiť oko. Ja

PABLO P

#MOTHOŠT →

850 kg

BÝK
TUR DOMÁCI
(BOS PRIMOGENIUS
TAURUS)

hovádko
izadne

hovádko
chvostik
(Muclo
bije)

$1 - 25 - 4 =$
 $376 - 42 + 32 =$
 $1 + 1 = 2 \& 2$

A vraj bývať v paneláku je nezdravé. Tu na vás nikdy nič nespadne. Zato ten ich krásny dom na námestí by asi mali zbúrať. Má síce takú tú peknú vežičku, kde má Hermína izbičku, ale je už veľmi starý. Ešte aby ju to tak zabilo úplne! Aj tak tam bývajú iba dve rodiny. Keby tam postavili panelák, vojde sa ich tam viac a vlastne pomôžu mestu!

Celé vyučko som sa kvôli tej správe nemohol sústrediť.

„Čo to s tebou, prepánajána, je?“ pýtala sa ma pri písaní Janáčková. „Inokedy ti to tak ide a dnes si nevieš rady?“

Čo som jej mohol povedať, že mám strach o Hermínu, ktorá je moja najlepšia kamoška? No mohol?

Stála potom celý čas nado mnou a ja som bol ešte nervóznejší, div som si neodhryzol jazyk, beztak sa mi to písanie vôbec nepodarilo. Vyzeralo to, ako keď niekto prejde slimáka. Takže nič pekné.

Cez veľkú prestávku prišlo Ozembuchovi zle. Možno za to mohla tá čudná šunková pena na chlebe, ktorý sme mali na desiatu.

Fakt bola čudná, to teda hej, ale Ozembuch to asi znáša nejako horšie, pretože jemu jedinému bolo zle. Musel som ísť s ním do šatne po topánky a kým som sa vrátil, niekto mi vypil mlieko, čo som si nechal na lavici. Život je niekedy fakt nespravodlivý!

IV.

Keď sa skončila škola, vyhádzal som všetkých zo šatne a utekal som sa pozrieť, ako sa má Hermína. Ale dnes bol fakt hlúpy deň, pretože ako som bežal, aby som tam bol čo najskôr, vrazil som pred bránou v plnej rýchlosti do Matildy. Bolo to ako naraziť na hromadu traktorových duší. Iba ma to od-